

Datum
2023-06-01

ESV dnr
2023-04087

Handläggare
Melanie Müller

Ert datum
2023-03-13

Er beteckning
S2023/00990

Socialdepartementet
s.remissvar@regeringskansliet.se
s.sof@regeringskansliet.se

SOU 2023:9 Ett statligt huvudmannaskap för personlig assistans

Ekonomistyrningsverket (ESV) besvarar remissen utifrån sin kompetens som expertmyndighet för ekonomisk styrning i staten och specifikt utifrån uppdraget i myndighetens instruktion att ansvara för att samordna arbetet med att säkerställa korrekta utbetalningar från välfärdssystemen.

ESV tillstyrker ett förslag om ett samlat huvudmannaskap för personlig assistans. ESV hade önskat att utredningen på ett likvärdigt sätt hade belyst hur personlig assistans kan organiseras inom ett kommunalt huvudmannaskap.

ESV bedömer, likt utredningen, att Försäkringskassan har bättre administrativa förutsättningar att förebygga och upptäcka vissa typer av felaktiga utbetalningar än kommunerna. Däremot innebär ett statligt huvudmannaskap för personlig assistans att möjligheterna till kontroll flyttas längre från assistansanvändaren, jämfört med den närhet och insyn som kommunerna kan ha. ESV anser att kommunernas roll i kontrollsystemet till följd av det kommer att försvagas. ESV bedömer att ett statligt huvudmannaskap kan bidra till, men i sig inte kan lösa utmaningarna med felaktiga utbetalningar i assistansersättningen. I rapporten *Säkerställ korrekta utbetalningar från välfärdssystemen* föreslår ESV bland annat att regeringen ser över de regelverk som reglerar möjligheten att inhämta bankkuppgifter men även kontrollera andra än den sökande (tredje man, juridisk person m.fl.).¹ Det förslaget syftar till att förbättra kontrollmöjligheterna inom exempelvis assistansersättning.

Utredningen resonerar i kapitel 6 kring risken för övervältring av kostnader från kommuner till staten, ifall den kommunala medfinansieringen slopas. Utredningen menar att det inte är bevisat att kommunal medfinansiering minskar incitamenten för kommuner att påverka personer att välja personlig assistans framför andra LSS-insatser. Utredningen föreslår att kommunerna inte ska medfinansiera insatsen personlig assistans. ESV delar utredningens syn på att beslut om och finansiering av verksamhet bör hållas ihop. Men ESV anser till skillnad från utredningen att det finns goda skäl att anta att en slopad medfinansiering kommer att leda till ökad användning av personlig assistans framför andra LSS-insatser, och att detta

¹ Säkerställ korrekta utbetalningar från välfärdssystemen – förslag på åtgärder 2023 (ESV 2023:25), Ekonomistyrningsverket 2023, s 23 ff

kommer att innebära ökade kostnader för staten jämfört med vad som är fallet vid delad finansiering.

Utredningen redogör grundligt för förslagets kostnader och konsekvenser i kapitel 9. Utredningen har gjort en känslighetsanalys beroende på andelen personer som kan få assistansersättning genom lagändringarna. I den fortsatta beredningen bör även beräkningen av den ekonomiska regleringen mellan stat och kommun analyseras närmare i ljuset av de lagändringar som trädde i kraft 2023.

I detta ärende har avdelningschef Peter Kvist beslutat. Utredare Melanie Müller har varit föredragande. I beredningen har också Johanna Mattsson deltagit.

2023-06-01

.....
Beslutande
Peter Kvist
Namnförtydligande

.....
Föredragande
Melanie Müller
Namnförtydligande

Denna handling har beslutats digitalt och saknar därför namnunderskrifter.